

KİTABIMIZDA TARTIŞILAN SORUNLARDAN ÖRNEKLER

(Kemal Gözler, *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*,
Bursa, ekin, 22. Baskı, 2018, XVI+ 512 s.)

(Aşağıya kitabımızda tartışılan her sorun değil, sadece 2017 Anayasa değişiklikleri nedeniyle ortaya çıkan sorunlardan örnekler alınmıştır. Bunların yanında eski dönemden kalan ve 2017 Anayasa değişikliğinden sonra da güncelliğini sürdüren bazı sorunlardan da örnekler verilmiştir).

Peki ama, TBMM'nin geri gönderilen *kanunda değişiklik yapması* için üye tamsayısının salt çoğunluğu gibi bir şart var mıdır? Madde metninde bu soruya açık bir cevap verilmemiştir. Anayasanın 89'uncu maddesinin 21 Ocak 2017 tarih ve 6771 sayılı Kanunla değiştirilen üçüncü fıkrasında öngörülen üye tamsayısının salt çoğunluğu şartının münhasıran geri gönderilen kanunun *aynen kabulü* için geçerli olduğunu, bu kanunda *değişiklik yapılması* için böyle bir şartın olmadığını düşünüyoruz. Zira, fıkranın aynen kabulü düzenleyen birinci maddesinde bu şart geçmekte, değişiklik yapma yetkisinin düzenlendiği ikinci cümlesinde bu şart geçmemektedir. TBMM'nin kanun yapma yetkisinde genel kural, Anayasa m.96'da öngörülmüş olan toplantıya katılanların salt çoğunluğu kuralıdır. Üye tamsayısının salt çoğunluğu bu genel kurala istisna teşkil eder. İstisnalar ayrıca ve açıkça öngörülmelidir ve keza öngörülmüş istisnalar dar yorumlanır. Bu nedenle üye tamsayısının salt çoğunluğu kuralı sadece aynen kabul için aranır; kanunda değişiklik yapılması için aranmaz.

Yasama

1. Olağanüstü Hâl KHK'leriyle bir daha kamu hizmetinde istihdam edilmeleri yasaklananlar milletvekili aday olabilirler mi?
2. 6271 sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanununun 3'üncü maddesi ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 8'inci maddesi arasında çatışma var mıdır? Var ise bu çatışma nasıl çözülür?
3. Seçimlerin yenilenmesi kararı, “kanun” mu yoksa “parlamento kararı” biçiminde mi alınmalıdır?
4. TBMM, seçimlerin yenilenmesi kararını değiştirebilir, geri alabilir mi?
5. Seçim ittifakları kimin işine yarar?

6. Milletvekili sıfatı andiçme anında mı, yoksa seçim günü mü kazanılır?
7. Seçim tarihi ile TBMM Başkanlık Divanının oluşum tarihi arasında Türkiye’de kaç milletvekili var? 600 mü? Yoksa daha fazla mı?
8. “Anayasanın 14’üncü maddesindeki durumlar” kavramı nasıl tanımlanır?
9. Anayasamızın 83’üncü maddesinin 14’üncü maddesine atıf yapması hukuken doğru mudur?
10. 20 Mayıs 2016 tarihli Anayasa değişikliğiyle yasama dokunulmazlığının askıya alınması Anayasamıza aykırı mıdır?
11. 20 Mayıs 2016 tarihli Anayasa değişikliğiyle Anayasamıza eklenen Geçici 20’nci madde uyarınca yasama dokunulmazlığı kalkan bir milletvekili tekrar seçilirse yasama dokunulmazlığını tekrar kazanır mı?
12. Yargıtay Onaltıncı Ceza Dairesinin 19 Temmuz 2018 tarih ve E.2018/2088 ve K.2018/10 (D.İş.) sayılı Enis Berberoğlu kararı, Anayasamıza uygun mudur?
13. TBMM İçtüzüğü ile kanun arasında nasıl bir ilişki vardır? İçtüzük mü, kanundan; kanun mu içtüzükten üstündür? Kanun ile İçtüzük arasındaki çatışma nasıl çözümlenir?
14. TBMM’de gizli oy ilkesine uyulmasını sağlamak için ne gibi yeni usûller öngörülebilir?
15. Kanun kendiliğinden uygulanır mı? Danıştay İkinci Dairesinin 24 Şubat 2015 tarih ve K.2015/1735 sayılı kararı hukuken doğru bir karar mıdır?
16. Yasama yetkisinin genelliği ilkesinin istisnaları var mıdır? 2017 Anayasa değişiklikleriyle yasama yetkisinin genelliği ilkesinin istisna getirilmiş midir?
17. 2017 Anayasa değişiklikleriyle yürütme organına bir “mahfuz alan” oluşturulmuş mudur?
18. Anayasada “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir” denilen konularda kanunla düzenleme yapılabilir mi?
19. Anayasa, m.104/17’de ifade edilen “yürütme yetkisine ilişkin konular” Cumhurbaşkanının mahfuz alanını oluşturur mu?
20. “Parlâmento kararı” biçiminde yapılması gereken bir işlem “kanun” biçiminde yapılabilir mi?

21. Anayasa Mahkemesinin eylemli içtüzük niteliğinde parlamento kararlarını denetleyebileceği yolundaki içtihadı Anayasamıza uygun mudur? Anayasa Mahkemesi, bu içtihadından dönmüş müdür?
22. Kanunların “yayımlanması” ile “yayınlanması” arasında bir fark var mıdır?
23. Türkiye’de ısdar kavramı neden gereklidir?
24. 2017 Anayasa değişiklikleriyle Cumhurbaşkanının kanunlar üzerinde sahip olduğu bir kez daha görüşülmek üzere geri gönderme yetkisi “veto” yetkisi haline mi dönüştürülmüştür?
25. Cumhurbaşkanı, TBMM’nin üye tamsayısının salt çoğunluğuyla aynen kabul edilmiş kanunu yayınlamayı reddedebilir mi?
26. Hakkında dava açılmış bir konuda meclis araştırması yapılabilir mi?
27. Cumhurbaşkanı hakkındaki TBMM tarafından yapılan soruşturmaya “meclis soruşturması” ismi verilebilir mi?
28. “Görevleriyle ilgili suç” kavramı nasıl tanımlanır?
29. Meclis soruşturması açılması istemi için üye tamsayısı salt çoğunluğu, Meclis soruşturması açılması kararı için üye tamsayısı beşte üçü çoğunluğu ve Yüce Divana sevkî kararı için üye tamsayısının üçte ikisinin çoğunluğu şartları ölçüsüz ağırlıkta birer şart mıdır?
30. Yeni dönemde Meclis soruşturması usûlünün pratikte işleme ihtimali var mı?
31. Meclis soruşturması usûlüyle Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar için fiilî cezaî sorumsuzluk hâli mi getirilmiştir?
32. Bütçe Kanununun zamanında kabul edilmemesi durumunda “bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilmesine göre artırılarak uygulanır” hükmü başkanlık hükümet sisteminin mantığıyla bağdaşır mı?

Yürütme ve Cumhurbaşkanı

33. Olağanüstü hâllerde çıkarılacak kanun hükmünde Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, asli bir düzenleme yetkisi midir?
34. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri yürütme organının sahip olduğu asli düzenleme yetkisine bir örnek midir?
35. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri *secundum legem* olmak zorundalar mı?

36. Olağanüstü hâllerde çıkarılacak Cumhurbaşkanlığı kararnameleri *intra legem* olmak zorunda mıdır?
37. Olağan hâllerde çıkarılacak Cumhurbaşkanlığı kararnameleri *intra legem* olmak zorunda mıdır?
38. Yürütme organının bir “mahfuz alanı” var mıdır?
39. Bireysel idarî işlemler, yürütme organının mahfuz alanını oluşturur mu?
40. 9 Temmuz 2018’den sonra Türkiye’deki hükümet sistemi nedir? Öngörülen sistem, parlamenter hükümet sistemi midir? Yoksa başkanlık sistemi midir?
41. 24 Haziran 2018 seçimleriyle başlayan dönem, Recep Tayyip Erdoğan’ın Cumhurbaşkanlığında birinci dönemi mi, ikinci dönemi midir? Recep Tayyip Erdoğan gelecek Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olabilir mi? Anayasa m.101/2’deki “*bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir*” hükmü Recep Tayyip Erdoğan için de geçerli midir?
42. 6271 Sayılı Kanunun Cumhurbaşkanı “*andiçme töreninin, seçimlerden sonra Meclisin toplandığı ilk günü takip eden üç gün içinde*” yapılmasını öngören hükmü (m.21/1) Anayasaya aykırı mıdır? Bu şekilde görevdeki Cumhurbaşkanı görev süresi beş tam yıl dolmadan sona ermeyecek midir? Seçilen yeni Cumhurbaşkanı’nın and içme töreninin görevdeki Cumhurbaşkanı’nın görevini dolduracağı son gün yapılması gerekmez mi?
43. 13’üncü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, beş tam yıl mı, yoksa dört yıl 357 gün mü görevde kalacaktır? Bu Anayasaya aykırı mıdır?
44. Seçimlerin tamamlanmış olmasına rağmen, yeni Cumhurbaşkanı hastalık, TBMM’nin toplanamaması gibi sebeplerle öngörülen günde andiçerek görevine başlayamamış ise görevdeki Cumhurbaşkanı yine görevde kalmaya devam edebilir mi?
45. Göreve başlayıncaya kadar Cumhurbaşkanı seçilen kişinin hukukî durumu nedir?
46. Cumhurbaşkanı seçilen kişi milletvekili ise, milletvekilliği sıfatı hangi anda sona erer?
47. Cumhurbaşkanı vekalet görevinin Cumhurbaşkanı yardımcısına verilmesi demokrasi prensibiyle bağdaşır mı?
48. Partili Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkanı’nın “Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin etme” görevi birbiriyle bağdaşır mı?

49. Cumhurbaşkanının üst kademe kamu yöneticilerini atama yetkisi bir başka makamın teklifine bağlı tutulabilir mi?
50. Cumhurbaşkanının atama yetkisi bir başka makamın onayına bağlı tutulabilir mi?
51. Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etme yetkisi kime aittir? Başkomutan kimdir?
52. Cumhurbaşkanı, sahip olduğu yetkileri astlarına devredebilir mi? Devredebilirse hangi yetkileri devredebilir? Devredemeyeceği yetkiler var mıdır?
53. Cumhurbaşkanının işlemleri nasıl tasnif edilir? Cumhurbaşkanının bireysel işlemler ile düzenleyici işlemleri arasındaki ayırım nasıl yapılır?
54. Cumhurbaşkanının bütün bireysel işlemleri yargı denetimine tâbi midir?
55. Cumhurbaşkanının bireysel işlemlerini “Cumhurbaşkanı kararı” biçiminde yapmak zorunda mıdır? “Cumhurbaşkanı kararnamesi” biçiminde yapabilir mi?
56. Cumhurbaşkanın düzenleyici işlemleri nelerdir?
57. “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” isimlendirmesi doğru mudur? “Yazılı karar” anlamına gelen “kararname” kelimesi Cumhurbaşkanının düzenleyici işlemleri için kullanılabilir mi? Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin sırf ismine bakarak bunların birer “kaide-kararname” olduğu anlaşılır mı?
58. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri için “kararname” mi, yoksa “nizamname” terimi mi kullanılmalıydı?
59. Uygulamada yapılan “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” ile “Cumhurbaşkanı kararı” arasındaki ayırımın anayasal bir temeli var mıdır?
60. Uygulamada Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde kullanılan “kararname numarası” terimi doğru mudur?
61. Resmî Gazete yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin kabul tarihlerinin belirtilmemesi doğru mudur? Bir kararnamenin kabul tarihi ile yayın tarihi arasında ne fark vardır? Kabul tarihinin bilinmesi neden önemlidir?
62. Cumhurbaşkanının Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelik dışında düzenleyici işlem yapması mümkün müdür? Cumhurbaşkanının adsız düzenleyici işlem yapması mümkün müdür?
63. Cumhurbaşkanının bireysel işlemlerinin adı “Cumhurbaşkanı kararı” düzenleyici işlemlerinin adı ise “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” midir?

64. Cumhurbaşkanı, bazı düzenleyici işlemlerini “Cumhurbaşkanı kararı” adı altında yapamaz mı? Cumhurbaşkanı, bazı bireysel işlemlerini “Cumhurbaşkanlığı karar-
namesi” biçiminde yapamaz mı?
65. “Cumhurbaşkanlığı” ve “Cumhurbaşkanı” arasında ne fark vardır?
66. “Cumhurbaşkanlığı kararı” ile “Cumhurbaşkanı kararı” arasında fark var mıdır?
67. “Cumhurbaşkanı kararnamesi” mi, yoksa “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” terimi mi doğrudur?
68. Cumhurbaşkanının siyasî sorumluluğu var mıdır? Seçimler Cumhurbaşkanının siyasal sorumluluğunu gerçekleştirme aracı mıdır?
69. Cumhurbaşkanının cezaî sorumluluğu bakımından görev suçlarıyla kişisel suçları arasında ayırım yapılmamasının doğuracağı sakıncalar nelerdir? Cumhurbaşkanı-
nın kişisel suçlarından dolayı da Yüce Divanda yargılanması doğru mudur?
70. Cumhurbaşkanı, henüz TBMM huzurunda andiçmemiş bir Cumhurbaşkanı yardımcısına vekalet verebilir mi?
71. Cumhurbaşkanının, 10 Temmuz 2018 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 9 Tem-
muz 2018 tarih ve 68244839-140.01-1-390 sayılı işlemlerle henüz andiçmemiş
Cumhurbaşkanı yardımcısı Fuat Oktay’a vekalet verme işlemi hukuka uygun mu-
dur?
72. 10 Temmuz 2018 günü saat 09 ile saat 15 arasında Türkiye’de görevde bir Cum-
hurbaşkanı veya Cumhurbaşkanı vekili var mıydı?
73. Cumhurbaşkanı yardımcısı Fuat Oktay’ın 10 Temmuz 2018 günü saat 09 ile saat 15
arasında, varsa, “Cumhurbaşkanı vekili” sıfatıyla yaptığı işlemler geçerli midir?
Geçerli değil ise bunların müeyyidesi nedir?
74. “Bakan” terimi doğru mudur? Bakanlara “sekreter”, “katip” veya “vekilharç” den-
mesi gerekmez miydi?
75. Bakanların bir araya geldiği toplantıya “Bakanlar Kurulu” ismi verilebilir mi?
76. Cumhurbaşkanının atandığı bakanların yasama organı onayına tâbi olmaması baş-
kanlık sisteminin bir özelliği midir?
77. Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarının Genelkurmay Başkanlığının
atlanarak doğrudan doğruya Millî Savunma Bakanına bağlanması hiyerarşi pren-
sibine uygun mudur?
78. Türkiye’de artık bir Genelkurmay Başkanlığına ihtiyaç kalmış mıdır?

79. Cumhurbaşkanının veya Milli Savunma Bakanının Genelkurmay Başkanını atlayarak doğrudan doğruya kuvvet komutanlarına emir ve talimat verebilmesi hiyerarşi ilkesi ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle çelişir mi?

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri

80. 9 Temmuz 2018 tarihinden önce çıkarılıp bugün yürürlükte olan olağan dönem KHK'lerin şekil bakımından anayasaya uygunluk denetimi yapılabilir mi?

81. 9 Temmuz 2018 tarihinden önceki dönemden kalan KHK'ler kim tarafından ve nasıl ilga edilebilir? Bu KHK'ler ilelebet yürürlükte mi kalacaktır?

82. Eski dönemden kalan KHK'ler, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yürürlükten kaldırılabilir mi?

83. Eski dönemde çıkarılmış olağanüstü hâl KHK'leri olağanüstü hâl kalkınca kendiliğinden yürürlükten kalkarlar mı?

84. Anayasa Mahkemesinin olağanüstü hâl KHK'lerinin denetlenebileceğine ilişkin 1991'deki içtihadı doğru mudur?

85. Anayasa Mahkemesinin olağanüstü hâl KHK'lerinin denetlenemeyeceğine ilişkin 2016'daki içtihadı doğru mudur?

86. Eski dönemde olağanüstü hâl KHK'leriyle kalıcı düzenleme yapılabilir miydi?

87. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin düzenleyici işlem olma zorunluluğunun anayasal bir dayanağı var mı?

88. Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bireysel işlem yapılabilir mi?

89. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile Cumhurbaşkanlığı kararları arasında uygulamada yapılan ayırımın bir anayasal dayanağı var mı?

90. Sırf "kararname" kelimesine bakarak "Cumhurbaşkanlığı kararnameleri"nin birer düzenleyici işlem olması gerektiği söylenebilir mi?

91. Anayasamızın 104'üncü maddesinin 17'nci fıkrasında geçen "yürütme yetkisine ilişkin konu" kavramı nasıl tanımlanır? Bu konular illa ki "düzenleyici" nitelikte mi olmalıdır? "Bireysel idarî işlem" niteliğindeki konular "yürütme yetkisine ilişkin konu" kavramına girmez mi?

92. Anayasa, m.104/17'ye "yürütme yetkisine ilişkin konu" ibaresini koyanlar, "yürütme yetkisi"nin ne demek olduğunu biliyorlar mı?

93. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenebilecek konular neden “yasak alan”, “mahfuz alan” ve “ihtiyar alan” şeklinde üçlü bir ayrıma tâbi tutulmalıdır? Ve alanların içinde hangi konular bulunur?
94. Anayasa, m.104/17’de geçen “*Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konular*” nelerdir? Bunlar nasıl tanımlanırlar? Anayasamızda öngörölmüş bir “münhasır kanun alanı” var mıdır?
95. Anayasamızın 13, 38, 66 ve 68’inci maddelerinde geçen “ancak” kelimesi, bu maddelerde düzenlenen konuların “münhasır” kanun alanına girdiğini mi gösterir?
96. Anayasa, m.104/17’de geçen “*kanunda açıkça düzenlenen konular*” nelerdir? Bu konular nasıl belirlenir? “Kanunda açıkça düzenlenen konular” kavramının tanımlanması mümkün müdür?
97. Eski dönemden kalan KHK’ler ile düzenlenmiş konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabilir mi?
98. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, Anayasa Mahkemesi tarafından mı, yoksa Danıştay tarafından mı denetlenmeliydi?
99. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Anayasa Mahkemesinin denetimine tâbi olmasının doğuracağı sakıncalar nelerdir?
100. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin yargısal denetimi bir “anayasallık denetimi” mi, yoksa bir “yasallık denetimi” mi dir?
101. Anayasa Mahkemesine “yasallık denetimi” yapma yetkisi verilebilir mi?
102. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin normlar hiyerarşisindeki yeri nedir?
103. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin “mahfuz alan”ı içinde yar alan konularda Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile kanunlar çatışırsa, bu çatışma nasıl çözümlenmelidir?
104. Olağan dönemlerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri arasında hiyerarşi var mıdır?
105. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile eski dönemden kalan kanun hükmünde kararnameler arasında hiyerarşi var mıdır?
106. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile eski dönemden kalan tüzükleri arasında hiyerarşi var mıdır?
107. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile tüzükler arasında ne fark vardır?

108. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine “tüzük” ismi verilseydi daha doğru olmaz mıydı?

Olağanüstü Hâl Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri

109. Olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi üzerinde TBMM'nin sahip olduğu “onay” yetkisi ne anlama gelir?
110. “Onay” yetkisi, değiştirme yetkisini içerir mi? TBMM, olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini değiştirerek onaylayabilir mi?
111. TBMM'nin onayına sunulan olağanüstü hâl KHK'sini onaylamayı zımnen reddedebilir mi?
112. TBMM, olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üzerindeki onay işlemini “kanun” biçiminde mi, yoksa “TBMM kararı” biçiminde mi yapmalıdır?
113. 9 Temmuz 2018'den sonra da önceki uygulama sürerse, yani TBMM, 9 temmuz 2018 sonrasında da olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini *kanunla onaylanmaya* devam ederse ne olur? Bunun doğuracağı sonuçlar nelerdir?
114. Kanunla onaylanan olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümleri kalıcı hâle mi gelir?
115. Kanunla onaylanan olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümlerine karşı artık Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılabilir mi?
117. Olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle, olağanüstü hâl süresinden sonra devam edecek düzenleme yapılabilir mi?
118. Olağan dönem Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnameleri birbirinden nasıl ayrılır?
119. Kararnamenin Resmî Gazetede adına bakılarak bir kararnamenin olağan dönem Cumhurbaşkanlığı kararnamesi mi, yoksa olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi mi olduğu söylenebilir mi?
120. Eski olağanüstü hâl KHK'leri ile yeni dönemde çıkarılacak olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnameleri arasında ne fark vardır?

Olağanüstü Hâl

121. TBMM, olağanüstü hâl, Cumhurbaşkanının talebi olmaksızın TBMM tarafından uzatılabilir mi?

122. Olağanüstü hâl yönetim usûlünün kötüye kullanılmasının önlenmesi için “yüksek çoğunluklu merdiven (kademeli uzatma sistemi)” çözüm olabilir mi?
123. Türkiye’de “olağanüstü hâl” dışında “savaş hâli” ve “seferberlik hâli” diye bir olağanüstü yönetim usûlü var mıdır?
124. “Savaş hâli” ve “seferberlik hâli”, bir olağanüstü yönetim usûlü müdür, yoksa bir olağanüstü hâl ilân sebebi midir?
125. Olağanüstü hâl ilânına ilişkin cumhurbaşkanı kararının yargısal denetimi mümkün müdür?
126. Olağanüstü hâl ilânına ilişkin Cumhurbaşkanı kararının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması işleminin yargısal denetimi mümkün müdür?

Yargı

128. Hakimlik teminatlarından coğrafi teminat (kendi istemedikçe görev yerinin değiştirilememesi) gereksiz midir?
129. Türkiye’de Hakimler ve Savcılar Kurulunun oluşum tarzında batı demokrasilerindeki çözümlerin örnek alınması isabetli olur mu?
130. Türkiye’de 2011 yılından bu yana yüksek mahkemelerin üye sayılarının dört ayrı defa değiştirilmesi (artırılması, tekrar artırılması, azaltılması, tekrar artırılması) neyi göstermektedir?

Anayasa Mahkemesi

131. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün hukukî niteliği nedir? İçtüzük bir düzenleyici idarî işlem midir? Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü yargısal denetime tâbi midir?
132. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü ile diğer düzenleyici işlem arasında çatışma çıkarsa, çatışma nasıl çözümlenir?
133. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün normlar hiyerarşisindeki yeri nedir?
134. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğüyle diğer mahkemelere ilişkin düzenleme yapılabilir mi? Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 79’uncu maddesi hukuka aykırı mıdır?
135. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğüyle vatandaşlara ilişkin hüküm konulabilir mi?
136. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine karşı iptal davası açabilir smi?

137. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğüyle, Bölümlere ait olan bireysel başvurular hakkında karar vermek yetkisi Genel Kurula verilebilir mi? AYM İçtüzüğü, m.28 tarafından öngörülen Genel Kurul lehine Bölümün işten dosyadan el çekmesi usûlü Anayasamıza uygun mudur?
137. Anayasa Mahkemesinin (Temmuz 2018) sekiz üyesinin hukuk fakültesi mezunu olmaması savunulabilir bir şey midir?
139. Anayasa Mahkemesinde hukukçu olmayan üyelerin bulunması ile bu mahkemeye Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapma yetkisinin verilmesi arasında çatışma var mıdır? Üyelerinin yarısından fazlası hukukçu olmayan bir mahkeme nasıl olup da ceza yargılaması yapacaktır?
140. Anayasa Mahkemesinin 4 Ağustos 2016 tarih ve E. 2016/6 (Değişik İşler), K.2012/12 sayılı kendi üyeleri Alparslan Altan ve Erdal Tercan'ın ihracına ilişkin kararı Anayasaya uygun mudur?
141. Olağanüstü hâllerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, "itiraz yoluyla" denetlenebilir mi? Anayasa, m.148/1'de yasaklanan şeyin sadece "iptal davası" olduğu, bu kararnameler karşı itiraz yoluyla başvuru yapılmasının yasak olmadığı tezi savunulabilir bir tez midir?

Kemal Gözler